

LHV Pensionifond XS

Majandusaasta aruanne 2015

LHV Pensionifond XS

Majandusaasta aruanne

01.01.2015 – 31.12.2015

Fondi nimi	LHV Pensionifond XS
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline address	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Mihkel Oja Joel Kukemelk Kerli Lõhmus (kuni 2.02.2015)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2015. a majandusaasta aruandele	5
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
BILANSS	6
Tulude ja kulude aruanne	7
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Raamatupidamise aruande lisad	10
Lisa 1 Üldine informatsioon	10
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	10
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	16
Lisa 4 Kapitali juhtimine	21
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	21
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	21
Lisa 7 Viitlaekumised	22
Lisa 8 Seotud osapooled	22
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	23
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2015	24
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2014	26
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	28

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond XS on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine läbi fondi investeringute geograafilise hajutamise erinevate maailma turgude vahel. Fond ei investeerib aktsiaturgudele. Fond investeerib ainult sellistesse võlakirjadesse, mille emitendiks on riigi valitsus, avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing või rahvusvaheline organisatsioon.

Möödunud aastal olid võlakirjaturul maailmas kahe vastasmõjulise tõmbekeskuse väljas. Ühelt poolt oli maailma suurim võlakirjaturg Ameerika Ühendriikides suurema osa aastast intressimäärade tõstmise ootuses. Aasta lõpus realiseerunud sündmus on loomulikult märkimisväärne pööre – keskpanga intressid püsisid nulltasemel täpselt seitse aastat ja seni viimane intresside tõstmine oli toimunud 2006. aasta suvel. Teine võlakirjaturgudele suurima mõjuga majandus maailmas ehk eurosoon liikus aasta jooksul täpselt vastupidises suunas – Euroopa Keskpank võttis käiku lisameetmed intressitasemetete langetamiseks.

Selline keskkond tekitas turuosalistes oodatult ebakindlust, mis väljendus kohati järskudes hinnaliikumistes. Suhteliselt enam sai mõjutatud seejuures eurosooni ankur ehk ajalooliselt stabiilne Saksa valitsuse võlakirjaturg. Kui aasta esimesel poolel jätkus juba varasem trend intresside languses, siis kevade lõpus ja suve alguses leidis aset üks järsemaid hinnalangusi viimaselt paarilt aastakümneelt. Mõne nädalaga tõusid 10-aastase võlakirja intressid sisuliselt nulltasemelt ligi 1% juurde. Et fondide investeerimisotsuste tegemiseks keskkonda veelgi raskemaks muuta, süvenes lühemajaliste intresside negatiivne tase kogu aasta jooksul ja ettevõtete võlakirjade riskipreemiad valdavalt kasvasid, st nende puhul mõjutas hinnatasemeid negatiivselt isegi kaks tegurit. Viimasest tulenevalt lõpetasid Euroopas aasta miinuspoolel nii kõrgema kui madalama reitinguga ettevõtete võlakirjaturul.

Eurosooni valitsuse ja ka ettevõtete võlakirjaturgude jaoks raskel ajal ehk aasta esimesel poolel hoidusime uute investeringute tegemisest ja sarnaselt eelnevatele kvartalitele paigutasime märkimisväärse osa varast lühiajalistesse hoiustesse. Suve saabudes tegime esmalt üle pikema aja märkimisväärsemaid investeringuid ettevõtete võlakirjadesse ja sügise hakul soetasime suures mahus pikki Saksamaa ja Läti valitsuste võlakirju. Kokkuvõttes töidki kolm asjaolu – aasta esimese poole kannatlikkus uute investeringute tegemise vältimisel, alates suvest tehtud uued investeringud ning alternatiivide suhtes head tulemust pakkunud varasemalt soetatud Leedu ja Läti võlakirjaposisioonid – meie klientidele konkureerivatest fondidest selgelt paremad tootlused.

Konservatiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2014	NAV 31.12.2015	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond XS	1.15951	1.17387	+1.24%
LHV Pensionifond S	1.24477	1.25711	+0.99%
Kohustuslik PF Danske Pension Intress	0.91625	0.91803	+0.19%
Nordea Pensionifond C	0.87073	0.87079	+0.01%
SEB Konservatiivne Pensionifond	0.91022	0.90412	-0.67%
Swedbank Pensionifond K1	0.83427	0.82672	-0.90%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud (www.pensionikeskus.ee) andmete alusel.

Käesolevas aruandes välja toodud fondi ja osaku puhasväärtus (NAV) erinevad AS-i Eesti Väärtpaberikeskus (EVK) poolt veebilehel www.pensionikeskus.ee avaldatud NAV-ist, kuna EVK avaldab NAV-i seotuna selle kuupäevaga, mil NAV on avaldatud, mitte selle kuupäevaga, mille kohta NAV on avaldatud.

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2015. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond XS 2015. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuseliige

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Tallinn, 31.03.2016

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		4 785 007	2 932 751
Tähtajalised hoiused		1 522 038	540 293
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	10 219 507	8 623 660
Viitlaekumised	7	0	12 027
Varad kokku		16 526 552	12 108 731

Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses

Lühiajalised kohustused

Võlgnevus fondivalitsejale	8	10 299	9 199
Võlgnevus depoopangale		0	25
Võlgnevus osakuomanikele		0	6 671
Lühiajalised kohustused kokku		10 299	15 895
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		10 299	15 895
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	16 516 253	12 092 836
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		16 526 552	12 108 731

Lisad lehekülgedel 10 kuni 22 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2015	2014
Tulud			
Intressitulu		255 591	206 098
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustustest:			
Võlakirjadelt		36 215	439 939
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		427	5 278
Tulud kokku		292 233	651 315
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	124 547	94 338
Tehingutasud		266	702
Muud tegevuskulud		17	92
Tegevuskulud kokku		124 830	95 132
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		167 403	556 183

Lisad lehekülgedel 10 kuni 22 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

(eurodes)

		01.01.2015	01.01.2014
	Lisa	-31.12.2015	-31.12.2014
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		12 092 836	9 236 136
Osakute märkimisel laekunud raha		6 759 184	3 801 410
Osakute lunastamisel tasutud raha		-2 503 170	-1 500 893
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		167 403	556 183
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	16 516 253	12 092 836
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		14 065 616	10 427 141
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.17423	1.15975

Lisad lehekülgedel 10 kuni 22 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	255 591	206 098
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-1 559 632	-2 708 309
Väljaminekud tähtajaliste hoiuste sõlmimiseks	-981 745	-540 000
Makstud tegevuskulud	-130 426	-93 231
Neto rahavood põhitegevusest	-2 416 212	-3 135 442
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	6 771 211	3 789 383
Osakute lunastuse eest tasutud	-2 503 170	-1 494 222
Neto rahavood finantseerimistegevusest	4 268 041	2 295 161
Rahavood kokku	1 851 829	-840 281
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 851 829	-840 281
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	2 932 751	3 767 754
Valuutakursside muutuse mõju	427	5 278
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	4 785 007	2 932 751

Lisad lehekülgedel 10 kuni 22 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond XS (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Fond investeerib 100% varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse. Konservatiivsuse tagamiseks ei investeeeri LHV Pensionifond XS aktsiaturgudele. Fond investeerib ainult sellistesse võlakirjadesse, mille emitendiks on riikide valitsused, avaliku sektori üksuse enamusosalusega äriühingud või rahvusvahelised organisatsioonid. Võlakirjadel või nende emitentidel peab olema vähemalt investeerimisjärgu krediitireiting.

LHV Pensionifond XS fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2015 kuni 31.12.2015.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 31.03.2016.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond XS raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 21 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate investeerimisfondi aruannetele“ 13. aprillist 2011. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 142 lõike 2 ja § 204 lõike 1 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 21 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 21 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate investeerimisfondide aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued finantsaruandluse standardid

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1.01.2015 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmis-kategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumiaruande;
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande (Fondi puhul läbi tulude ja kulude aruande).

Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtusest läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande (näiteks

derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust. AS LHV Varahaldus hindab uue standardi mõju Fondi finantsaruandele.

“Muudatused IFRS-ides 2012” (rakendub 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IFRS 13 järelduste alused (basis for conclusions) muudeti selgitamiseks, et IFRS 13 avaldamisel teatud IAS 39 paragrahvide tühistamise eesmärgiks ei olnud eemaldada võimalust kajastada lühiajalisi nõudeid ja kohustusi arve summas, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

IAS 24 muudeti, et lisada seotud osapooliks ettevõtte, mis osutab aruandvale ettevõttele või aruandva ettevõtte emaettevõttele võtmejuhtkonna teenuseid (e. „juhtimisettevõtte“), ning et nõuda juhtimisettevõtte poolt aruandvalt ettevõtelt teenuste eest võetud tasu summade avalikustamist.

Fond hindab muudatuste mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad standardi IAS 1 juhiseid olulisuse, info koondamise, vahesummade esitamise, finantsaruannete struktuuri ja arvestuspõhimõtete avalikustamise osas.

Fond hindab muudatuste mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest

erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused bilansipäeval on ümber hinnatud eurodesse võttes aluseks depoopanga Swedbank poolt hindamishetkel kehtivad ülekandevaluuta ostukursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriasse:

- finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid. Tulenevalt Fondi investeerimispoliitikast on antud klassis kajastatud võlakirjad;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või -kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja -kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglasel väärtuses (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglasel väärtuses). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglasest väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulu (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuuta forvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumus on selle vara või kohustuse algne soetusmaksumus, mida on vajadusel korrigeeritud põhiosa tagasimaksete, sisemise intressimäära meetodil leitud kumulatiivse amortisatsiooni või muu erinevuse algse seotusmaksumuse ja lunastusväärtuse vahel ning vara väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse ja see eemaldatakse Fondi bilansist, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on aegunud või kui finantsvara koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel näidatakse bilansilise jääkmaksumuse ja finantsvara realiseerimisel saadud müügihinna vahe tulude ja kulude aruande real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“. Realiseerimisega seotud tehingutasud näidatakse real „Tehingutasud“. Kui kõik või märkimisväärne osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest ei ole üle antud, siis ülekantud finantsvara kajastamist ei lõpetata (näiteks väärtpaperite laenamise).

Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepinguga määratud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Erinevused finantskohustuse bilansilise jääkmaksumuse ja kustutatud või ülekantud maksumuse vahel kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.5 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasest väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaperi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- väärtpaperi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.6 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.7 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveks üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu

finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulud“.

2.8 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.9 Raha ja rahaekvivalendid

Raha ja rahaekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulud“.

2.10 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulud“.

2.11 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.12 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 0,9% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatud. Kuni 31. juulini 2015 vähendati valitsemistasu määra sõltuvalt Fondi varade turuväärtusest kuni 0,5%-ni aastas järgmiselt:

1) kui Fondi aktive turuväärtus ületab 100 miljonit eurot, alandatakse seda ületaval osal tingimustes sätestatud valitsemistasu määra 10% võrra;

2) iga järgneva 100 miljoni euro ületamisel rakendatakse seda ületavale varade turuväärtusele valitsemistasu määra, mis on 10% võrra väiksem võrreldes valitsemistasu määraga, mis kehtis eelmises 100 miljoni euro vahemikus.

Alates 1. augustist toimub määra vähendamine vastavalt Rahandusministri määruses 26. juuni 2014 nr 23 toodud põhimõtetele. Perioodil 1. august 2015 kuni 31. jaanuar 2016 kehtiv valitsemistasu vähendav kordaja leiti 2. juuli 2015 kõigi fondivalitseja kohustuslike pensionifondide aktive turuväärtuse alusel. Alates 2016. aastast leitakse valitsemistasu määra vähendav kordaja kord aastas kõigi fondivalitseja kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva aktive turuväärtuse seisuga ning kordajat rakendatakse alates vastava aasta 1. veebruarist. Määra vähendav kordaja määratakse täpsusega neli kohta peale koma ning on välja toodud Fondi emissiooniprospetsis.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.13 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.14 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II samba liitunutel võimalik esitada avaldus jätkamaks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, on aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul on inimese ja riigi maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%.

2.15 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensionieas jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär on 1% osaku puhaskäivõtmisest ning kuulub fondivalitsejale tasumisele osaku lunastatud osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu ei võeta, kui osakuomanik on riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensionieas või osakuomanikul on sellesse ikka jõudmiseni jäänud viis aastat või vähem, samuti ei võeta osaku tagasivõtmistasu siis, kui osakuid vahetatakse fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi osakute vastu.

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtuspaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskäivõtmisväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimisliimistidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tulefinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks muuta võlakirjade osakaalu Fondi koguinvesteeringutes või asendada osa võlakirju teist tüüpi võlakirjadega jne.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse. Fond investeerib valdavalt fikseeritud intressimääraga võlakirjadest ning intressiriski kandvatesse instrumentidesse keskmise kestusega 0-6 aastat.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2015			
EUR	+/- 20	+/- 19 296	+/- 79
USD	+/- 20	+/- 551	+/- 0
31.12.2014			
EUR	+/- 20	+/- 13 870	+/- 769
USD	+/- 20	+/- 496	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2015	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	4 785 007	1 522 038	0	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande: Võlakirjad	302 000	100 000	2 492 980	5 883 704
Kokku	5 087 007	1 622 038	2 492 980	5 883 704
31.12.2014				
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	2 932 751	540 293	0	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande: Võlakirjad	350 000	233 000	2 577 000	4 554 959
Kokku	3 282 751	773 293	2 577 000	4 554 959

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 25% NAV-st. Lähtudes soovist mitte nii suurel määral olla valuutariskile avatud, hoitakse avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 10% NAV-st. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2015	EUR	USD
Valuutariski kandvad varad		
Raha ja raha ekvivalendid	4 772 577	12 430
Tähtajalised hoiused	1 522 038	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:		
Võlakirjad	9 911 939	307 568
Viitlaekumised	0	0
Valuutariski kandvad varad kokku	16 206 554	319 998
Valuutariski kandvad kohustused		
Muud kohustused	-10 299	0
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-10 299	0
Avatud valuutaposisioon	16 196 255	319 998

31.12.2014	EUR	USD	LTL
Valuutariski kandvad varad			
Raha ja raha ekvivalendid	2 927 040	0	5 711
Tähtajalised hoiused	540 293	0	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	7 922 819	276 694	424 147
Viitlaekumised	12 027	0	0
Valuutariski kandvad varad kokku	11 402 179	276 694	429 858
Valuutariski kandvad kohustused			
Muud kohustused	-15 895	0	0
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-15 895	0	0
Avatud valuutaposisioon	11 386 284	276 694	429 858

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2015	Kursimuutus	2014
USD kurss	+/- 10%	+/- 32 000	+/- 10%	+/- 27 669

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisi järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond investeerib minimaalselt 85% NAV-st likviidsetesse väärtpaberitesse. Mittelikviidsete väärtpaberite hulka loetakse alla investeerimisjärgu krediidireitinguga ning ilma reitinguta äriühingute (mille koguvõlg jääb alla ühe miljardi euro) võlakirjad, turul mittekaubeldavad kinniste fondide osakud;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 10% NAV-st turul mittekaubeldavatesse võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Fondi finantsvarad kogusummas 11 741 545 eurot on fondijuhi hinnangul väga likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida. Fondis ei ole 31.12.2015 seisuga ja ei olnud 31.12.2014 seisuga ebalikviidseid väärtpabereid. Tähtajalise hoiuse ennetähtaegse katkestamise kulud on ebaolulised ning hoius on vajadusel kasutatav rahana.

Fondijuht jälgib Fondi likviidsuspositsiooni igapäevaselt. Likviidsete vahendite mittepiisavuse korral informeerib fondijuht koheselt riskijuhtimise üksust ja juhatust. Riskijuhtimise üksuse igakuistes ülevaadetes juhatusele on toodud välja ka eelpool nimetatud likviidsusega seotud positsioonid.

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel nii õigusaktides ja Fondi tingimustel välja toodud piiranguid kui ka täiendavalt kehtestatud sisemisi piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fond ei või investeerida alla investeerimisjärgu krediidireitinguga võlakirjadesse;
- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% NAV-st; ning muude emitentide puhul 5% NAV-st;
- Fond võib investeerida krediidireitinguta emitentide võlakirjadesse maksimaalselt 10% NAV-st;
- Fondi võlakirjainvesteeringutest rohkem kui 50% peavad olema investeeritud kõrgema krediidireitingu võlakirjadesse (krediidireiting ekvivalentne A2-ga või kõrgem);
- Fond võib investeerida kuni 20% NAV-st ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud võlakirjadesse;
- Fond võib hoiustada ühe krediidiasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% NAV-st;

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest. Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2015	31.12.2014
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	6 307 045	3 473 044
Viitlaekumised	0	12 027
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutuva läbi tulude ja kulude aruande	10 219 507	8 623 660
Kokku	16 526 552	12 108 731

Standard & Poors / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeeringud võlakirjadesse:

	31.12.2015	31.12.2014
AAA / Aaa	18.94%	7.68%
AA+ / Aa1	4.58%	6.73%
AA / Aa2	9.00%	13.51%
AA- / Aa3	0.00%	3.34%
A+ / A1	12.67%	12.41%
A / A2	10.26%	10.47%
A- / A3	29.61%	12.22%
BBB+ / Baa1	2.29%	19.59%
BBB / Baa2	6.90%	2.03%
BBB- / Baa3	3.65%	9.46%
Reitinguta	2.10%	2.56%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja depositide krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on Aa3 (Moody's) ning depositide sõlmimisel oleme lähtunud eelkõige vastaspoolte usaldusvärsusest (emapankade Moody'se krediidireitingud Aa3 ja B1).

Eraldi regiooniti investeerimispiiranguid kehtestatud ei ole. Küll aga on piirangud riikide kaupa. Riikidesse investeerimise piirangud leitakse vastava mudeli abil, mis arvestab välistest allikatest saadud informatsiooni vastava riigi kohta, võttes arvesse ka Fondi investeerimise põhiprintsiipe ja riskitaset.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2015	31.12.2014
Baltikum	57.38%	46.01%
Euroopa	26.83%	36.94%
Euroopa arenevad turud	12.21%	9.39%
Põhja-Ameerika	1.72%	6.38%
Lähis-Ida	1.86%	1.28%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2015	31.12.2014
Raha ja raha ekvivalendid	38.12%	28.69%
Energia	1.30%	1.83%
Finantssektor	4.98%	11.81%
Valitsus	48.16%	48.08%
Materjalid	1.90%	2.69%
Kommunaalteenused	5.54%	6.90%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooe eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi.

Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2015	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Võlakirjad	10 219 507	0	0	10 219 507
Finantsvarad kokku	10 219 507	0	0	10 219 507

31.12.2014	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Võlakirjad	8 623 660	0	0	8 623 660
Finantsvarad kokku	8 623 660	0	0	8 623 660

Fond kajastab finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	678 034	0.66085	31.12.2009	1 437 685	0.92370
31.12.2003	835 584	0.67363	31.12.2010	1 652 356	0.98786
31.12.2004	1 070 017	0.69728	31.12.2011	2 588 283	0.99789
31.12.2005	771 172	0.72412	31.12.2012	7 822 105	1.09311
31.12.2006	923 371	0.75718	31.12.2013	9 236 136	1.09913
31.12.2007	1 097 549	0.76183	31.12.2014	12 092 836	1.15975
31.12.2008	1 156 870	0.74952	31.12.2015	16 516 253	1.17423

Lisa 7 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2015 viitlaekumised puuduvad.

Seisuga 31.12.2014 on viitlaekumistena kajastatud laekumata raha märgitud osakute eest summas 12 027 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond XS maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2015. aastal moodustasid tasud kokku 124 547 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 10 299 eurot. 2014. aastal moodustasid tasud kokku 94 338 eurot, võlgnevus 31.12.2014 seisuga oli 9 199 eurot. Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2015. a ja 2014. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

2015	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	9	1 187 715	86	32.33%
AS LHV Pank	12	3 785 251	180	67.67%
Kokku	21	4 972 966	266	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 180 EUR AS-le LHV Pank.

2014	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	6	1 110 087	242	34.47%
AS LHV Pank	41	6 650 639	460	65.53%
Citadele Pank	3	976 180	0	0.00%
DNB Pank	1	413 726	21	0.00%
Kokku	51	9 150 633	702	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 460 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2015

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi-väärtus	Valuuta	Intrss	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2015 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhastusest
1. Väärtpaberid											9 561 380	10 219 507	61.88%	
Võlakirjad											9 561 380	10 219 507	61.88%	
European Union 2.75% 04/04/22	AA+	S&P	Belgia	EU000A1G4DN5	1 000	EUR	2.75%	04.04.2022	280	1 102.60	308 728	1 170.86	327 842	1.98%
European Union 2.375% 04/10/18	AA+	S&P	Belgia	EU000A1GV187	1 000	EUR	2.38%	04.10.2018	130	1 012.37	131 609	1 074.71	139 712	0.85%
Flemish Community 3% 31/01/18	Aa2	Moody's	Belgia	BE0001714659	50 000	EUR	3.00%	31.01.2018	6	55 678.04	334 068	54 497.60	326 986	1.98%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	1 000	EUR	4.63%	12.07.2018	342	1 064.08	363 915	1 127.23	385 514	2.33%
Sabic Capital 2.75% 20/11/20	A1	Moody's	Holland	XS0995811741	1 000	EUR	2.75%	20.11.2020	300	1 015.66	304 699	1 047.08	314 124	1.90%
Buoni Poliennali 3.75% 01/08/21	Baa2	Moody's	Itaalia	IT0004009673	1 000	EUR	3.75%	01.08.2021	150	814.64	122 196	1 175.49	176 323	1.07%
IPIC 3.625% 30/05/23	Aa2	Moody's	Kaimanisaared	XS0860584308	1 000	EUR	3.63%	30.05.2023	250	1 055.86	263 965	1 139.25	284 813	1.72%
Qatar 4.5% 20/01/22	Aa2	Moody's	Katar	XS0615236006	1 000	USD	4.50%	20.01.2022	300	1 153.94	266 069	1 113.50	307 568	1.86%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	29	EUR	3.40%	03.10.2020	5 800	32.42	188 038	32.53	188 686	1.14%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	100	EUR	2.10%	06.11.2024	1 060	106.42	112 807	105.32	111 635	0.68%
Lithuania 4.85% 07/02/18	A3	Moody's	Leedu	XS0327304001	1 000	EUR	4.85%	07.02.2018	185	831.61	153 848	1 144.95	211 816	1.28%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	29	EUR	5.50%	17.05.2022	2 000	36.25	72 500	37.75	75 490	0.46%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	1 000	EUR	3.38%	22.01.2024	376	998.55	375 456	1 225.72	460 869	2.79%
Lithuania 4.95% 22/09/17	A-	S&P	Leedu	LT1000600270	1 000	EUR	4.95%	22.09.2017	120	979.82	117 578	1 094.02	131 283	0.79%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A-	Fitch	Leedu	LT0000610065	29	EUR	4.10%	28.02.2023	4 700	33.66	158 215	35.49	166 787	1.01%
European Investment Bank 02/17/16	Aaa	Moody's	Luksemburg	XS0241120715	1 000	EUR	1.00%	17.02.2016	302	1 018.51	307 591	1 003.69	303 116	1.84%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	1 000	EUR	1.90%	10.06.2022	80	998.82	79 906	998.59	79 887	0.48%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	1 000	EUR	2.80%	22.05.2020	420	971.75	408 134	1 070.06	449 425	2.72%
Latvia 2.625% 21/01/21	A3	Moody's	Läti	XS1017763100	1 000	EUR	2.63%	21.01.2021	759	1 004.69	762 564	1 132.24	859 370	5.20%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	1 000	EUR	1.38%	23.09.2025	800	993.19	794 548	1 024.72	819 775	4.96%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	BBB+	S&P	Rootsi	XS1019818787	1 000	EUR	2.32%	23.01.2019	223	1 007.13	224 589	1 050.78	234 323	1.42%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	1 000	EUR	2.88%	28.10.2024	360	991.69	357 007	1 037.03	373 330	2.26%
Germany 4.75% 04/07/28	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001135085	0.01	EUR	4.75%	04.07.2028	110 300 000	0.01	1 616 096	0.01	1 632 838	9.89%
Slovakia 4.375% 15/05/17	A2	Moody's	Slovakkia	XS0299989813	1 000	EUR	4.38%	15.05.2017	105	1 019.66	107 065	1 084.99	113 924	0.69%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi-väärtus	Valuuta	Intress	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2015 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas-väärtusest
Slovakia 3.375% 15/11/24	A2	Moody's	Slovakkia	SK4120008871	1	EUR	3.38%	15.11.2024	350 000	1.06	370 771	1.23	429 885	2.60%
Slovakia 4% 27/04/20	A2	Moody's	Slovakkia	SK4120007204	1	EUR	4.00%	27.04.2020	100 000	0.95	94 842	1.19	119 210	0.72%
Neste Oil 6% 14/09/16	NR	-	Soome	FI4000005277	1 000	EUR	6.00%	14.09.2016	100	1 088.38	108 838	1 054.20	105 420	0.64%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	1 000	EUR	4.00%	18.09.2019	100	995.33	99 533	1 092.37	109 237	0.66%
Czech Republic 3.875% 24/05/22	A1	Moody's	Tšehhi Vabariik	XS0750894577	1 000	EUR	3.88%	24.05.2022	800	1 195.26	956 207	1 225.40	980 319	5.94%

Krediidiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoistatud summa	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas-väärtusest
2. Hoised										6 307 045	38.19%
Arvelduskontod											
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		EUR	0.0001%		4 772 577	4 772 577	28.90%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		USD			13 500	12 430	0.08%
Tähtajalised hoised											
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B1	Moody's	17.12.2015	EUR	0.90%	16.12.2016	760 838	761 104	4.61%
Nordea	Tähtajaline hoius	Rootsi	Aa3	Moody's	18.12.2015	EUR	0.35%	16.12.2016	760 838	760 934	4.61%
VARAD KOKKU										16 526 552	100.06%
Fondi kohustused										- 10 299	- 0.06%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										16 516 253	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind valuutas sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

Reguleeritud turul mittekabeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

